

Oponentský posudek na bakalářskou práci Charloty Santini „Výběhy šelem v pražské zoo očima návštěvníků“

Vypracoval Marco Stella

Bakalářská práce Charloty Santini se na rozsahu 50 stran včetně seznamu literatury (necelé tři desítky titulů) věnuje aktuálnímu a akademicky i komerčně řešenému problému efektu výběhů a expozic v zoologických zahradách na návštěvníky. Zoo je zajímavý prostor jak z hlediska antropologického, antrozologického, ekologicky-edukativního, aktivistického a konečně i komerčního, a jsem proto rád, že si autorka vybrala toto téma, které mi je ostatně velmi blízké. A ačkoliv práci považuji za obecně dostačující jako bakalářskou, mám k ní několik poznámek, jejichž komentář ze strany autorky se může promítnout do celkového hodnocení.

Představoval bych si o něco méně povrchní, respektive povšechný teoretický úvod a zakotvení a v rámci rešerše větší zaměření na samotné téma práce (efekt expozice na návštěvníka) než obecné povídání na téma zoo, byť s relevantními zdroji. Vzhledem k tomu, jak velký je celkový objem literatury k tématu zoo z pohledu sociálních věd, očekával bych poněkud obsírnější teoretické seznámení s problematikou než jen na 3 strany. Také bych očekával explicitnější přiřazení teoretického úvodu k samotnému tématu práce. Ne, že by snad nesouvisel, naopak, je však založen na velmi úzkém výseku dostupné literatury.

Očekával bych také lepší vysvětlení toho, jaký byl celkový rámec výzkumného projektu (kapitola 2) - jelikož jsem s projektem obeznámen, pochopil jsem, co má autorka na mysli, ovšem nejsem si jist, zda by byl srozumitelný pro neinformovaného čtenáře. Obecně je jazyk autorky dost neobratný („Otázkou mého výzkumu bylo zjistit, jakým způsobem lidé šelmí výběhy posuzují a jakým aspektům přisuzují důležitost. Tedy například, zda se zajímají o členitost a orientaci prostoru, vybavení výběhu či míru zeleně.“str. 14).

Poctivý, dle mého názoru hezky zpracovaný výzkum nelze než pochválit, očekával bych však poněkud hlubší interpretaci jeho výsledků (viz níže, dotaz).

V práci je také řada řemeslných nedostatků, které samy stačí na snížené hodnocení . zejména se mi jedná o seznam literatury, jehož formální úpravu nemohu označit jinak než jako tragickou - obsahuje snad všechny představitelná pochybení, kterých je možno se dopustit. Práce také obsahuje řadu překlepů („Raphl“ místo Ralph) a podivných formulací („šelmí výběr“ místo výběr šelem), které dle mého názoru svědčí o ze všeho nejvíce o spěchu, ve kterém práce zřejmě vznikala (?).

Musím naopak vyzdvihnout přehledné členění práce, výběr zkoumaných expozic a také výběr respondentů a také strukturu a způsob vedení interview . Také výsledky zpracování interview

považuji za hlavní a v jistém smyslu originální přínos práce, který nicméně nepovažuji za dostatečně konfrontovaný s dosavadními poznatky a ne zcela přesvědčivě zařazený do teoretického kontextu. Zajímavá je i segmentace respondentů, která by sama o sobě stála za interpretaci. (Pravda, jedná se o bakalářskou práci a otázkou je, do jaké míry je toto pro nezkušené badatele proveditelné.). Výsledky mohou mít i praktický význam, zejména hodnocení samotných výběhů pro pražskou zoologickou zahradu.

Vzhledem k výše zmíněným výtkám, z nichž některé považuji z formálního hlediska za závažné (seznam literatury), navrhuji k obhajobě hodnocení nejlépe **velmi dobře**, a to ještě za předpokladu, že autorka uspokojivě zodpoví následující dotazy.

Otázky k obhajobě: Jak zapadají výsledky autorčiny studie do rámce recentních studií o zoo (mimo Breadswortha a Brymana 2011)? Přispívají například něčím ke konceptu marginalizace zvířat? Co podle autorky vypovídají odlišné výpovědi uváděné v obou fázích interview o charakteru zoo a o očekávání návštěvníků? Jaký obraz „divočiny“ zoologické zahrady vysílají a jak je tento obraz naopak návštěvníky (například dle autorčina členění do skupin A,B a C) recipován? A dokázala by autorka navrhnout praktické řešení jak docílit prohloubení edukační role zoo?

V Praze dne 22.1. 2015